

Адаптація п'ятикласників

2015-2016 н.рік
Кл.керівник Папуша Т.В.

**Адаптація – це процес
пристосування індивіда до
ВИМОГ НОВОГО
середовища, умов життя та
діяльності.**

Творення людини —
це найвища напруга
всіх духовних сил: це
і життєва мудрість, і
майстерність, і
мистецтво.

В. Сухомлинський

Адаптаційний період

Оптимальний адаптаційний період складає один-два місяця. Залежно від різних чинників рівень адаптації дітей до нових умов може бути різним: високим, нормальним і низьким..

Якщо очевидно, що цілей
не можна досягнути,
Не коректуйте цілі,
коректуйте дії
Конфуцій

Перехід дітей до середньої школи в цілому можна характеризувати як кризу шкільного розвитку дитини.

Формування норм шкільного життя через збільшення кількості предметів;

**наявність предметно-кабінетної системи навчання;
позиція батьків як «керівників»;**

ставлення вчителів до дітей як до дорослих (до старшокласників) – усе це ставить насамперед дітей у скрутне становище, найчастіше вони «губляться» у цій ситуації, і це позначається на їхній адаптації до навчання у середніх класах, впливає на інтерес до школи, викликає нерівність особистісних й інтелектуальних успіхів.

Здебільшого батьки констатують негативну динаміку навчальної і поведінкової успішності. Гуманне бажання дорослих адаптувати дітей найчастіше призводить до грубого тиску на них.

**У перші місяці навчання у моїх п'ятикласників
проявилися окремі особливості поведінки та навчання.
Характерні прояви труднощів у поведінці:**

- Агресивність
 - Запальність
 - Дратівливість
 - Плаксивість
 - Загострена вразливість

- Схильність переживати і
хвилюватися через
незначні приводи
- І особливо підвищена
тривожність

Типові труднощі процесу адаптації до навчання в основній школі

- Характеристика труднощів
- Емоційні порушення (тривожність, замкненість, боязкість, нерішучість, сором'язливість)

- Рекомендації
- Доброзичливе ставлення, підтримка. Не викликати до дошки. Відповідь лише на невелику аудиторію. Індивідуалізація навчання. Підготовка рефератів. Підтримка активності й самостійності. Спілкування без залякувань і покарань.

Батькам — консультація у фахівців

Типові труднощі процесу адаптації до навчання в основній школі

- **Характеристика труднощів**
- **Надмірна рухливість**
(схильність до відволікання, труднощі у концентрації, імпульсивність, порушення дисципліни)
- **Рекомендації**
- Причина — неправильний стиль виховання, органічні порушення нервової системи, емоційні порушення. Головне в роботі з ними — терпіння і наполегливість. Вчити доводити справу до кінця, давати невеликі завдання, здійснювати покроковий контроль, заохочувати бажану поведінку. У депресивній фазі — ненав'язлива турбота, зменшення вимог. Батькам — зайнятися спортом, гуртковою роботою

Типові труднощі процесу адаптації до навчання в основній школі

- Характеристика труднощів

- Повільність (не встигає виконувати завдання, не одразу розуміє, повільно пише, читає)

- Рекомендації

- Причиною може бути тип нервової системи. На уроках не підганяти, заздалегідь повідомляти запитання, повторювати завдання декілька разів, надавати додатковий час. Батькам — рекомендується обстеження у психоневролога, додаткові розвивальні заняття пам'яті та уваги

Типові труднощі процесу адаптації до навчання в основній школі

- Характеристика труднощів
- Демонстративність (бажання бути у центрі уваги)

- Рекомендації
- Надавати можливість висловлювати власну думку перед багатьма «глядачами». Звертати увагу на позитивні дії. Зауваження — нейтральні, іноді тільки поглядом. Змінювати інтервали між проявами уваги. Батькам — крім виховання «Я» в дитині, звернути увагу на формування звичайних людських рис

Типові труднощі процесу адаптації до навчання в основній школі

- Характеристика труднощів
- Агресивність, запальність, дратівливість

- Рекомендації
- Виявляти максимальну стриманість і терпимість. Необхідно стати «союзником» дитини, щоб спрямувати її активність у конструктивне русло. Тактовно вчити самоконтролю й стриманості. Батькам — переглянути систему сімейного виховання, особливо сферу покарання. Давати щоденні установки на правильний тип поведінки, самоконтроль

Типові труднощі процесу адаптації до навчання в основній школі

- Характеристика труднощів
- Труднощі в контактах (погані взаємини з однолітками або відторгненість у класі)
- Рекомендації
- Допомогти стати потрібним і бажаним. Звертати увагу однокласників на успіхи цих дітей. На позакласних заходах давати можливість проявити себе. Батькам — сприяти дружбі з іншими дітьми. Вчити вмінню жити серед людей

Типові труднощі процесу адаптації до навчання в основній школі

- Характеристика труднощів

- Інфантильність (незрілість, «дитинність»)

- Рекомендації

- Виховувати самостійність, відповідальність. Батькам — переглянути своє ставлення до дитини, як до маленької. Дитина має бути зрілою, відповідно до її віку

Особливості соціалізації молодшого підлітка

- ❖ прагнення уникнути ізоляції, як в класі, так і в малому колективі;
- ❖ підвищений інтерес до питання «співвідношення сил» в класі;
- ❖ вимагання шанобливого, серйозного та довірливого, «недитячого» ставлення до себе;
- ❖ яскраво виражена емоційність

*«Потрібно знати дитину,
знати її силу і слабкості,
розуміти її думки,
переживання, бережно
доторкнутися до її серця.»*

В. Сухомлинський

Особливості темпераменту - основа адаптації

Темперамент означає індивідуальні особливості дітей у їхній реакції на різноманітні подразники та досвід; індивідуальні відмінності у виконанні рутинних щоденних видів діяльності: прийманні їжі, сну, дослідженні предметів тощо. Темперамент передбачає генетичні відмінності серед дітей.

Сангвінік

Сангвініки – успішні, активні, життєрадісні, добродушні, оптимістично налаштовані учні. Вони легко засвоюють значний за обсягом матеріал, швидко переключається з одного виду діяльності на інший. Будь-яке завдання вони виконують дуже швидко. Проте квапливість стає причиною помилок і певної неохайності в їхній роботі.

Під час навчання таких дітей варто враховувати їхню високу працездатність, а тому потрібно добирати для них більшу кількість завдань, пропонувати виконати додаткові завдання творчого характеру. Водночас у школярів-сангвініків потрібно виховувати посидючість, стійкість, серйозніше ставлення до будь-якої справи, неквапливість, усувати безтурботність, легкодумство, якщо вони почнуть проявлятися

ЦЕ - ЛИТВИНЕНКО Г., ЦУПРИК А.

Холерик

Учень-холерик завдає вчителю чи не найбільше клопоту своєю нестриманою поведінкою. Це невгамовний бешкетник і задира, що постійно влаштовує скандали і сварки. Мова холерика уривчаста, швидка, із проковтуванням окремих слів, однак дуже виразна та емоційна.

Холерик виконує завдання швидко, проте може на середині речення поставити крапку, щоб почивати на лаврах, які ще не заслужив. Нову інформацію засвоює швидко, але вже через кілька хвилин вона вилітає в нього з голови. Такі діти неуважні, їм не вистачає розважливості та вміння розраховувати свої можливості.

Вчителеві потрібно привчати учня-холерика доводити розпочату справу до кінця. Виховувати наполегливість і стриманість, вміння володіти собою.

ЦЕ - ДМИТЕРКО Р., САБІВЧАК О., ЧЕРНУХА В.

Флегматик

Такі учні спокійні, нікому не заважають, посидючі, проте потребують постійної уваги вчителя, який повинен розвивати відсутні у флегматиків якості: рухливість, активність, працьовитість, небайдужість. Учителеві потрібно стежити за тим, щоб такі школярі вчилися виконувати завдання в певному темпі, постійно контролювати хід виконання завдань.

Дітям з флегматичним темпераментом необхідний час на обдумування відповіді і підготовку, тому не потрібно вимагати від них негайного включення в роботу або швидкої відповіді на поставлене запитання. У момент виконання завдань учнів-флегматів не слід відволікати, перключати їхню увагу на щось інше. Не можна давати таким учням для засвоєння в обмежений проміжок часу великий, різноманітний, складний матеріал; потрібно розбити його на окремі інформаційні частини і давати їх поступово, в міру засвоєння.

ЦЕ - БЕЛЬСЬКИЙ Ф., СЕРДЮК Л., СЕРДЮК С.

Меланхолік

Меланхоліки – сором'язливі, надмірно вразливі, плаксиві, нетовариські, схильні до усамітнення люди. Меланхоліки, як правило, мають схильність до мистецтва, літератури, музики. На учнів-меланхоліків учитель повинен впливати м'якістю, тактовністю, чуйністю. Надмірна суворість і різке зростання вимог до таких учнів ще більше гальмують і знижують їхню дієздатність.

Враховуючи те, що діти-меланхоліки швидко втомлюються від одноманітної роботи, вчитель має чергувати види їхньої навчальної діяльності. На уроці таких учнів треба рідше запитувати, оскільки, відповідаючи на клас, меланхолік переживає справжній стрес. Тому краще запитання давати йому в письмовому вигляді. Дітей-меланхоліків потрібно частіше заохочувати не лише оцінкою, але і словами: "відмінно", "розумниця", "молодець" та ін.; важливо формувати в них упевненість у своїх силах і знаннях. Слід обережно оцінювати невдачі учня-меланхоліка, адже він і сам дуже хворобливо переживає їх.

ЦЕ - ШИКУТА ОЛЕКСАНДРА

* Моніторинг успішності учнів 5 класу

Ознаки успішної адаптації п'ятикласника:

- ❖ успішне засвоєння навчального матеріалу;
- ❖ готовність до виконання вимог учителів без попереднього заохочення;
- ❖ адекватне сприймання оцінок учителя;
- ❖ активність, уважність, стриманість на уроках;
- ❖ позитивне оцінювання власних дій і результатів докладених зусиль;
- ❖ спілкування з однокласниками та учнями старших класів;
- ❖ вміння робити правильний вибір...

ВИХОВУЮ В УЧНІВ:

Чесність

Скромність

Порядність

Ввічли-
вість

Справедли-
вість

Доброта

Повага до
інших

Людяність

Дякую за увагу!

«Ти можеш!» - повинен
нагадувати вчитель учневі.

«Він може!» - повинен
нагадувати колектив.

«Я можу!» - повинен
повірити в себе учень.

В.Шаталов